

შეფასებისა და გამოცდების
ეროვნული ცენტრი

ტესტი დაწყებითი საფეხურის მასწავლებელთათვის ქართული ენა და ლიტერატურა

ინსტრუქცია

თქვენ წინაშეა საგამოცდო ტესტის ელექტრონული ბუკლეტი.

ტესტი ორი ნაწილისგან შედგება - საგნობრივი ცოდნა და აკადემიური უნარები.

ტესტის მაქსიმალური ქულაა 65.

ტესტში წარმოდგენილი დავალებები, ფორმატის თვალსაზრისით, სხვადასხვაგვარია. ყურადღებით წაიკითხეთ თითოეული დავალების ინსტრუქცია, კარგად გაიაზრეთ რა მოგეთხოვებათ დავალების შესრულებისას და შემდეგ აირჩიეთ ან დაწერეთ პასუხი.

გაითვალისწინეთ:

- თუ სწორ პასუხთან ერთად არასწორ პასუხსაც მიუთითებთ, ქულას ვერ მოიპოვებთ.
- თუ პასუხის გაცემისას დაარღვევთ თანამედროვე ქართული სალიტერატურო ენის ნორმებს, დაგაკლდებათ ქულა.

ტესტზე სამუშაოდ გეძლევათ 5 საათი.

გისურვებთ წარმატებას!

საგნობრივი ცოდნა

1. ქართული ანბანის რეფორმა უკავშირდება:

- ა) ფარნავაზის მმართველობის პერიოდს.
- ბ) თერგდალეულთა მოღვაწეობის პერიოდს.
- გ) მთაწმინდელთა მოღვაწეობის პერიოდს.
- დ) ვახტანგ VI-ის მმართველობის პერიოდს.

2. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებებშია დაცული ნაცვალსახელის მართლწერის წესები?

I. ჩვენს ამბავს თუ იკითხავ, ძველებურად ვართ, არაფერი შეცვლილა.

II. ჩემ და შენ შორის მოციქული ტყვიაა მხოლოდ.

III. ვანოს მეგობრებმა დასტაცეს ხელი თავიანთ ბარგს და ოთახიდან გაცვივდნენ.

IV. ჩვენსკენ ყველაფერი კარგადაა, არ ინაღვლო, შვილო.

ა) პირველსა და მეოთხეში;

ბ) მეორესა და მესამეში;

გ) პირველსა და მესამეში;

დ) მესამესა და მეოთხეში.

3. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი წინადადების ზმნა-შემასმენელს შეესაბამება შემდეგი აღწერილობა: გარდამავალი, სრული ასპექტი, თხრობითი კილო.

ა) ძალი შესასვლელ კარს სდარაჯობს.

ბ) იქნებ დამაწერინოს მასწავლებელმა.

გ) უჰ, როგორ მწყურია!

დ) ხვალ აუცილებლად მოგაწვდი წიგნს.

4. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაშია დაშვებული პუნქტუაციური შეცდომა?

ა) ვეთანხმები და, თქვენ წარმოიდგინეთ, მხარსაც ვუჭერ.

ბ) პაპას ბაღში აყვავდა: ტყემალი, ალუჩა, ალუბალი და ნუში.

გ) ლუკა ამტკიცებდა, ეს ჩემი ბრალი არ არის, მომიგონესო.

დ) მისაღებ ოთახში შორენა შემოსულიყო, გიორგის მდივანი.

5. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი თანდებული არ დაერთვის ნათესაობით ბრუნვას?

ა) - თანავე

ბ) - ებრ

გ) გარდა

დ) შორის

6. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ ზმნას აქვს ბრუნვაცვალებადი სუბიექტი, მაგრამ არ მოეპოვება პირდაპირი ობიექტი?

ა) ტირის

ბ) მიჰყვება

გ) დგას

დ) ეგებება

7. დაადგინეთ შესაბამისობა საბავშვო ლიტერატურულ ნაწარმოებებსა და მათს ავტორებს შორის. პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში ნაწარმოების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ მისი ავტორის შესაბამისი ნომერი (შესაძლებელია პასუხის გამეორება).

ა. „ჩვენც სალტკროკელები ვართ“

ბ. „ტელეფონით მოყოლილი ზღაპრები“

გ. „პინოქიოს თავგადასავალი“

დ. „თოვლის დედოფალი“

ე. „ყველაფერი ყირამალა“

ვ. „ბულერბიელი ბავშვები“

1. ასტრიდ ლინდგრენი

2. დონალდ ბისეტი

3. ჯანი როდარი

4. კარლო კოლოდი

5. ჰანს ქრისტიან ანდერსენი

8. დაადგინეთ შესაბამისობა მოცემულ წინადადებებსა და მათს ტიპებს შორის. პასუხების ფურცელზე მოცემულ ცხრილში წინადადების აღმნიშვნელ ასოს მიუწერეთ შესაბამისი ტიპის ნომერი. გაითვალისწინეთ, ზოგიერთი პასუხი (წინადადების ტიპი) მეორდება.

ა. შენ ხარ ის ქალი, რომელიც მიყვარს!

ბ. ჩუმად ვკითხულობ შენს ძველ წერილს, ყვითელს, დახეულს.

გ. – კონიაკს დალევ? – მანგოს წვენს!

დ. დაიჭირა სუსხიანი ამინდები იანვრის.

ე. პეტრემ თოხი და ბარი ფარდულში დააწყო.

1. უსრული

2. უქვემდებარო

3. რთული ქვეწყობილი

4. შერწყმული

9. მიმართებითი ზედსართავი სახელი სხვადასხვა მეტყველების ნაწილისგან იწარმოება. პასუხების ფურცელზე ჩაწერეთ ქვემოთ მოცემული მეტყველების ნაწილებისგან წარმოებული ორი მიმართებითი ზედსართავი სახელი – თითო ნიმუში.

ა) ჩვენი   ბ) უხდება

ა) -----

ბ) -----

(მაქსიმალური ქულა – 2)

10. ამოიცანით, ჩამოთვლილ სიტყვათაგან რომელშია დაშვებული შეცდომა, გაასწორეთ და ახსენით შეცდომის მიზეზი:

დანიური

ტიპიური

სერიული

(მაქსიმალური ქულა – 2)

11. ქვემოთ მოცემულია ტექსტი, რომელშიც დაშვებულია რამდენიმე მორფოლოგიური და სინტაქსური შეცდომა. ამოიწერეთ დაშვებული შეცდომები, მიუთითეთ სწორი ფორმა და პასუხი დაასაბუთეთ. თითოეული შეცდომის გასწორება და შესაბამისი დასაბუთება ფასდება 2 ქულით.

გაითვალისწინეთ, რომ სწორად დაწერილი თითოეული სიტყვის მცდარი ფორმით შეცვლის შემთხვევაში დაგაკლდებათ 1 ქულა.

საკითხის მეცნიერული კვლევა ბევრი სპეციფიკური დეტალების ცოდნასა და სისტემურ მუშაობას მოითხოვს. თითქმის ყველა დამწყები მკვლევარი ბამავს აღიარებულ სპეციალისტებს, ცდილობს, რომ შეეჭიდოს მაღალ სტანდარტებს, თუმცა ზოგჯერ ვერ უმკლავდება ამ სირთულეს. ხშირად ახალგაზრდა მკვლევარი მცირე ჯგუფებზე ჩატარებული ექსპერიმენტის შედეგებს ანზოგადებს და, შესაბამისად, მცდარ დასკვნებამდე მიდის. ამგვარი მიდგომა კი, რა თქმა უნდა, ხელს უშლის მაღალ ხარისხიანი სამეცნიერო პროდუქტის შექმნას.

12. ქვემოთ მოცემული წინადადებები შეცვალეთ ისე, რომ ხაზგასმულმა ფრაზებმა გადატანითი მნიშვნელობა შეიძინოს.

ა) შეციებული მგზავრი ხელს ითბობს.

ბ) ლუკამ ძუა ხელზე დაიხვია.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

13. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია დაცული სხვათა სიტყვის ნაწილაკების მართლწერის წესები:

I. ჩემს ძმას დავპირდი, ამას არასდროს მოგიყვები-თქო, მაგრამ ცდუნებას ველარ გავუძელი.

II. მზემ საშინლად დააცხუნა, ვიფიქრეთ, იქნებ არ ღირდეს მუშაობის გაგრძელება-მეთქი.

III. მეფეს უთხარი, შენს მტრებს არ დაინდობს, აუცილებლად მოჰკითხავს პასუხს-თქო.

ა) მხოლოდ I-ში;

ბ) მხოლოდ III-ში;

გ) I-სა და II-ში;

დ) I-სა და III-ში;

14. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელ წინადადებაში არ გვხვდება სტილისტური ხარვეზი?

- ა) დასახელებული თეორიები ერთმანეთთან შესაბამისობაშია.
- ბ) მძაფრი ნოსტალგიით ენატრებოდა ზურას სამშობლო.
- გ) წამყვანმა ამინდის წინასწარი პროგნოზი გააცნო მაყურებელს.
- დ) დედას არ სცალია, ტელეფონით ლაპარაკობს.

15. ქვემოთ მოცემული შეცდომებიდან რომელს განაპირობებს ქართული ენის ფონეტიკური პროცესი?

- ა) აუცილებლად შევასრულებიებ პირობას.
- ბ) გულწრფელად გითანაგრძნობ, მეგობარო.
- გ) მაკედონელმა მსოფლიო დაიბყრო.
- დ) მამის შარვალი ჩავიცვი.

16. ქვემოთ მოცემულთაგან „ვეფხისტყაოსნის“ რომელი ტაეპი გამოდგება ჰიპერბოლის საილუსტრაციოდ?

ა) „სახლ-სამყოფი არა ჰმართებს, ცამცა გაიდარბაზესა!“

ბ) „მე ვარ არაბი, არაბეთს არს ჩემი დარბაზებია.“

გ) „ცრემლსა ვარდი დაეთრთვილა, გულსა მდულრად ანატირსა.“

დ) „ცრემლსა, ვითა მარგალიტსა, ჰყრის ვარდისა დასანაზოდ.“

17. რემინისცენცია მწერლის მიერ თავის ნაწარმოებში სხვა მწერლის ნაწარმოების, მხატვრული ფრაზისა თუ კონსტრუქციის აღდგენა-გამეორებაა.

ქვემოთ მოცემულია ოთხი სტროფი. მათგან რომელი გამოდგება რემინისცენციის საილუსტრაციოდ?

ა) „ქარი გიმღერის ნანასა,
ზღაპარს გაიმბობს ჭადარი...
ძეწნამ ალერსით ამავსო
ეჭვებით ნაავადარი...
საქართველოო ლამაზო...
„სხვა საქართველო სად არი?“

ბ) „მზემ აიწია ფეხის წვერებზე,
მზემ მზის ქალაქში ჩამოიხედა,
იდგა თბილისი, როგორც ერეკლე,
ხმალშემართული ნარის ციხესთან.“

გ) „და მე ვიგონებ ჩახლართულ ღობეს,
სერებს თოვლიანს....
ხმობდა ქათამი გურიის სოფელს,
ყეფდა თოლია....“

დ) „ლამის სახლში შემოიჭრას თუთა,
ლამის თავზე გადამისვას ხელი...
დამიძახებს, თვალს ჩამიკრავს მუდამ
ხე მაღალი, ხე ზურმუხტისფერი...“

18. წაკითხეთ ნაწყვეტი ფელიქს ზალტენის მოთხრობიდან „ბემბი“ და შეასრულეთ 18.1 – 18.6 დავალებები:

ბემბი პატარა შვლის ნუკრია. ის უღრან ტყეში დაიბადა. ტყეს ზემოდან სახურავივით ედგა მაღალი ნეკერჩხლის, მუხისა და წიფლის ხეები. ფოთლებში ოქროს ძაფებივით გაბმული დილის მზის სხივები ძლივს აღწევდა ტყის სიღრმემდე. ამ ტყეში დაიწყო ბემბის ბავშვობა.

ბემბი მორჩილად მისდევდა დედას ხეებს შორის გამავალ ვიწრო ბილიკებზე. მოულოდნელად მზის სხივებით გაკაშკაშებულ მინდორზე გავიდნენ. დედას სახე გაუმკაცრდა და სმენა გაამახვილა. ბემბიც დაიძაბა.

- ძირს დაცემულიც რომ მნახო, მაინც უკანმოუხედავად გაიქეცი! მინდორზე ყოფნა ძალიან საშიშია... გასაგებია?!
- დიახ, – თქვა ბემბიმ ჩურჩულით. დედას თვალს არ აშორებდა...

წინა ზამთარს, შვლები მონადირეს რომ გაურბოდნენ, ბემბის ბიძაშვილი, სუსტი და მოუხერხებელი გობო, თოვლში ჩაეფლო და მეორე დღეს ვედარ იპოვეს. ამ ზაფხულს კი, ბემბიმ მინდორზე აღმოაჩინა თავისი საყვარელი გობო, უფრო გაზრდილი, გათამამებული და გაყოჩაღებული. ტყის ბინადარნი შეიკრიბნენ გობოს ამბის მოსასმენად. გობომ დაიწყო:

თოვლში ჩაფლული ძაღლებმა მიპოვეს, დაგლეჯას მიპირებდნენ, მაგრამ მოვიდა ადამიანი, ხელში ამიტაცა, მკერდზე მიმიკრა და წამიყვანა. მასთან თბილოდა. მაჭმევდა წაბლს, კარტოფილს, თალგამს, ტკბილ თივასაც კი.

- არ გეშინოდა? – ჰკითხეს აქეთ-იქიდან.
- არა, ადამიანი კეთილია! სულ მეფერებოდნენ ისიც და მისი შვილებიც.
- გობო, ეს რა ზოლი გაქვს კისერზე? – ჰკითხა ჯოგის ხნიერმა წინამძღოლმა.

ყველამ შეამჩნია გობოს კისერზე არშიისმაგვარი ზოლი. ამ ადგილას შველს ბალანი მოსთელვოდა.

- ეს? კისერზე ლამაზი მარყუჟი მეკეთა და იმის ნაკვალებია, – უპასუხა მან.
- უბედური! – ჩაილაპარაკა წინამძღოლმა და იქაურობას გაეცალა.

– რად ვარ მე უბედური? – იკითხა გაოცებულმა გობომ, – ძალიანაც ბედნიერი ვარ. მე გაცილებით მეტი მინახავს, ვიდრე თქვენ ყველას ერთად. მე უკეთ ვიცნობ ქვეყანას და ცხოვრებას, ვიდრე ტყის რომელიმე მკვიდრი.

შეკითხვებზე გადასვლა: [18.1](#) [18.2](#) [18.3](#) [18.4](#) [18.5](#) [18.6](#)

ბემბის იმ დღის შემდეგ არ ასვენებდა ფიქრი იმაზე, თუ რატომ უწოდა წინამძღოლმა გობოს უბედური. ბემბიმ მუხნარში იპოვა ის და ჰკითხა:

– გობო ხომ ბედნიერია? მითხარით, რატომ თქვით მასზე უბედური? არა, მე კი ვგრძნობ, რომ მართალი ხართ, მაგრამ ვერ ვხვდები – რატომ?

– ისიც საკმარისია, რომ გრძნობ. მოვა დრო და ყველაფერს მიხვდები, – უპასუხა წინამძღოლმა და დაემშვიდობა ბემბის...

მალე ყველამ შენიშნა, რომ გობო უცნაურად იქცეოდა. ღამით, როცა ჩვეულებისამებრ ყველა ფხიზლობდა და ტყეში სეირნობდა, გობოს ეძინა. ხოლო დღისით, როცა სხვა შვლები თავშესაფარში ისვენებდნენ, გობო არხეინად მიდამოდიოდა მზით გაკაშკაშებულ ველზე.

– შენ რა, სულ დაივიწყე საფრთხე? – ჰკითხა გაოცებულმა ბემბიმ.

– ჩემთვის საფრთხე არ არსებობს. ადამიანი ჩემი მეგობარია, – უპასუხა გობომ ამაყად, – ვერ გაიგეთ, რომ ადამიანს კეთილი გული აქვს?!

ერთ დილას, ბემბი და მისი მეგობრები სეირნობიდან რომ ბრუნდებოდნენ, მინდვრისკენ მიმავალი გობო შენიშნეს.

– სადაცაა მზე ამოვა. გობო, ამ დროს არავინ გადის ველზე! – დაუძახეს მეგობრებმა.

– გაიგონე ჩხიკვის შემზარავი ხმა? ეს საფრთხის ნიშანია! – შესძახა ბემბიმ.

მართლაც, მალე თხმელასთან ადამიანიც შენიშნეს. შვლები დაიძალნენ.

– მე კი მას მივესალმები! – თქვა გობომ და შუა მინდორში გავიდა. მან მხიარულად დაუქნია თავი ვიღაცას. სწორედ ამ დროს დაიქუხა. გობო წაიქცა. სწრაფად წამოხტა და ფეხარეული ტყისკენ გამოქანდა. ფერდში იყო დაჭრილი. ბემბიმ და მისმა მეგობრებმა ის შუაში ჩაიყენეს და გაიქცნენ.

ბებერ მუხასთან გობო დაეცა.

– მან ვერ მიცნო, – ძლივს წარმოთქვა დაჭრილმა.

შეკითხვებზე გადასვლა: [18.1](#) [18.2](#) [18.3](#) [18.4](#) [18.5](#) [18.6](#)

18.1 ამ ნაწყვეტის პირველი აბზაციდან ამოიწერეთ ორი მხატვრული ხერხი და ახსენით, რა ეფექტის მისაღწევად იყენებს მათ ავტორი.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18.2 ამ ამბის ამოსავალი, საკვანძო ფრაზა არის, ერთი შეხედვით, უჩვეულო შესიტყვება - „ლამაზი მარყუჟი“. იმსჯელეთ, რისი სიმბოლოა ის.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18.3 გობო საკუთარ თავს აღიქვამს ბედნიერ არსებად, წინამძღოლი კი მას „უბედურს“ უწოდებს. გამიჯნეთ და წერილობით ჩამოაყალიბეთ, რა იყო თითოეულის მოტივაცია (აღქმის საფუძველი). აზრის დასასაბუთებლად მოიძიეთ არგუმენტები ტექსტიდან.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

18.4 ტყეში დაბრუნებული გობო ყველაფერს სხვაგვარად აკეთებს. გაანალიზეთ მისი ქცევის ფსიქოლოგიური საფუძველი და ფერისცვალების შედეგები.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18.5 გაანალიზეთ გობოს ბოლო ფრაზა: „მან ვერ მიცნო“. იმსჯელეთ, რატომ ათქმევინებს ავტორი გობოს ამ სიტყვებს.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

18.6 იმსჯელეთ ამ ნაწყვეტის მიხედვით, ზოგადად, ადამიანზე, მის ბუნებაზე.

(მაქსიმალური ქულა – 3)

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

19. წაიკითხეთ ბესიკ ხარანაულის ლექსი და შეასრულეთ 19.1 – 19.3 დავალებები:

ღმერთო, როგორი წუთიერი არის ცხოვრება,
შეყვარებულნი სიყვარულსაც ვერ მოასწრებენ.
მაგრამ როგორი ხანგრძლივია იგი ჩვენი ტკივილებისთვის,
როგორ არ ჰყოფნის დიდ საქმეებს ერთი ცხოვრება,
მაგრამ როგორი ხანგრძლივია იგი ჩვენი წვრილმანებისთვის.
რაც კი ვიცხოვრე, იმდენ ხანს რომ მგლებში მეცხოვრა,
ხომ ძმად ჩამთვლიდნენ,
ხომ აღარასდროს მიმტყუნებდნენ, არ გამწირავდნენ.
მე მგელს კაცს როგორ შევადარებ,

მაგრამ განა მხოლოდ იმიტომ, რომ ორივესი მეშინია და
ვეკრძალები,
უფრო იმიტომ, რომ ამ არსებებს
მეტი ასხვავებს, ვიდრე არის შედარების მათის მიზეზი.
მგელი თავის ზნეს არასოდეს არ გამოიცვლის
და ის, ზნეს თავისას ვინც ერთგულებს, ხომ მართალია,
და მართალი ხომ მშვენიერიც არის და სანდოც...
დამნაშავეა, თავის ზნეს მალიმალ იცვლის
და დამნაშავე მართალს, აბა, ვით შევადარო!

19.1 ახსენით, პოეტის აზრით, რატომ არის ცხოვრება „ხანგრძლივი ჩვენი ტკივილებისთვის“ და რატომ „არ ჰყოფნის დიდ საქმეებს ერთი ცხოვრება“.

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19.2 იმსჯელეთ, რა ნიშნით განასხვავებს პოეტი მგელს ადამიანისგან. თქვენი აზრით, რამ განაპირობა ავტორის ამგვარი დამოკიდებულება?

(მაქსიმალური ქულა – 2)

19.3 იმსჯელეთ, რა არის ლექსის მთავარი სათქმელი. განაზოგადეთ პოეტის მიერ წამოჭრილი პრობლემა.

(მაქსიმალური ქულა – 3)

აკადემიური უნარები

წაკითხული ტექსტის გააზრება

ყურადღებით წაკითხეთ და გაიაზრეთ ტექსტი. თითოეული შეკითხვის სავარაუდო პასუხებიდან აირჩიეთ ის ვარიანტი, რომელიც მართებულია მოცემული ტექსტის მიხედვით.

ამა თუ იმ შეკითხვის გაცნობის შემდეგ, მასზე პასუხის გასაცემად, შესაძლებელია, დაგჭირდეთ ტექსტთან დაბრუნება, შესაბამისი მონაკვეთის ხელახლა წაკითხვა და კვლავ შეკითხვაზე გადასვლა. ამას გაგიადვილებთ როგორც ტექსტის, ასევე, თითოეული შეკითხვის ბოლოს მოცემულ სათანადო აღნიშვნებზე „დაწკაპუნება“.

ტექნოლოგიურ ეპოქაში ხელით წერა დიდწილად ჩაანაცვლა კომპიუტერულ მოწყობილობებზე ბეჭდვამ. მეცნიერები დაინტერესდნენ, ახდენს თუ არა აღნიშნული ცვლილება გავლენას ბავშვის განვითარებაზე. ივარაუდეს, რომ ყოველდღიურ ცხოვრებაში ხელით წერის სიხშირის შემცირება დაკავშირებულია ხელით ზუსტი მოძრაობების შესრულების უნარის გაუარესებასთან. გერმანიაში ჩატარებული ერთ-ერთი ბოლოდროინდელი კვლევის მიხედვით, უკანასკნელ წლებში გაუარესდა სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ხელით წერისთვის აუცილებელი ფაქიზი მოტორული უნარების განვითარების დონე.

საინტერესოა, რა გავლენას ახდენს აღნიშნული ცვლილება საწყის ეტაპზე კითხვის უნარის ათვისებაზე? ამ შეკითხვაზე პასუხის გაცემა უდიდეს მნიშვნელობას იძენს დღეს, რადგან მთელ მსოფლიოში შესამჩნევია საბავშვო ბაღებსა და დაწყებით კლასებში კომპიუტერული მოწყობილობების შეტანის ტენდენცია. ზოგიერთ ქვეყანაში დაწყებით კლასებში უკვე მთლიანად ჩაანაცვლა ბეჭდვამ ხელით წერა.

ხელით წერისა თუ ბეჭდვის უპირატესობის დასასაბუთებლად ორი თეორიული მიდგომა შეგვიძლია განვიხილოთ. პირველი მიდგომის მიხედვით, მოტორული პროგრამა, რომელიც დაკავშირებულია ბეჭდვასთან, გაცილებით მარტივია, ვიდრე ხელით წერის შემთხვევაში. მცირეწლოვანი ბავშვებიც კი, რომელთაც ჯერ ანბანის ცნობაც არ იციან, ინტუიციურად ახერხებენ კომპიუტერულ მოწყობილობებზე ბეჭდვისთვის საჭირო მოძრაობების შესრულებას. ბეჭდვის დროს შესასრულებელი მოძრაობების სიმარტივეა სწორედ მცირეწლოვან ბავშვებში კომპიუტერზე წერის უნარის აქსელერაციის სასარგებლო არგუმენტი. ასევე, ბეჭდვის გზით წერის ათვისება გამართლებულია იმ შემთხვევაში, თუკი ბავშვს ასაკთან შეუსაბამოდ აქვს განვითარებული მოტორული უნარები. საინტერესოა ერთი კვლევის შედეგი, რომლის მიხედვითაც, 4 წლის ასაკის ბავშვებში დადგინდა დადებითი კავშირი ასოების ცნობის უნარსა და კომპიუტერის გამოყენების სიხშირეს შორის.

შეკითხვებზე გადასვლა: [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#)

ალტერნატიული თეორიული მიდგომის მიხედვით, ბეჭდვისგან განსხვავებით, ხელით წერა მოითხოვს თითოეული ასოს მოყვანილობის ზუსტ რეპროდუქციას, რომლის შესრულებისთვის აუცილებელი პროგრამა მოიცავს შეხების, მოტორული და ვიზუალური აღქმის შედეგად მიღებულ ინფორმაციას. ეს ინფორმაცია მეხსიერებაში ტოვებს კვალს, რომელიც ხელახალი ცდის შემთხვევაში აქტიურდება და ხელს უწყობს ასოს მოყვანილობის გახსენებას. ნეიროფსიქოლოგიური კვლევებით დადგენილია, რომ ნაცნობი ვიზუალური სიმბოლოების ამოკითხვისას თავის ტვინში აქტიურდება არა მარტო ვიზუალურ აღქმაზე, არამედ შეხებით აღქმასა და მოტორულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელი უბნები.

გერმანელმა მკვლევრებმა სკოლამდელი ასაკის ბავშვებში ჩაატარეს შემდეგი ექსპერიმენტი: ბავშვების ორ ჯგუფს რამდენიმე კვირის განმავლობაში ასწავლიდნენ ასოებს, ერთ ჯგუფს ხელით წერის მეთოდის გამოყენებით, მეორე ჯგუფს კი – იმავე ასოებს ბეჭდვის დახმარებით. სწავლების შემდეგ შეაფასეს ორივე ჯგუფის ბავშვების რამდენიმე უნარი: 1. ასოების ცნობა (შეკითხვაზე მაჩვენე, მაგალითად, ასო ბ, ბავშვს უნდა მიეთითებინა სწორი ასო); 2. ასოების წაკითხვა; 3. სიტყვების წაკითხვა; 4. ასოების წერა; 5. სიტყვების წერა. ბავშვების ჯგუფმა, რომელმაც ხელით წერის მეთოდით ისწავლა ასოები, ყველა უნარის თვალსაზრისით მნიშვნელოვნად უკეთესი შედეგები აჩვენა. ორ ჯგუფს შორის მნიშვნელოვანი განსხვავება არ დაფიქსირდა მხოლოდ ასოების ცნობის უნარის მიხედვით.

შეკითხვებზე გადასვლა: [20](#) [21](#) [22](#) [23](#) [24](#) [25](#) [26](#)

20. რა მიმართებაა I აბზაცის მესამე და მეოთხე წინადადებას შორის?

- ა) მეოთხე წინადადებაში მოცემულია ვარაუდი, რომლის ილუსტრაცია არის წარმოდგენილი მესამე წინადადებაში;
- ბ) მესამე წინადადებაში მოცემულია ვარაუდი, ხოლო მეოთხე წინადადებაში წარმოდგენილია ფაქტი, რომელიც ეჭვქვეშ აყენებს ამ ვარაუდს;
- გ) მესამე წინადადებაში წარმოდგენილია მოსაზრება, ხოლო მეოთხე წინადადებაში მოცემულია ფაქტი, რომელიც განამტკიცებს ამ მოსაზრებას;
- დ) მეოთხე წინადადებაში მოცემულია კვლევის შედეგი, რომლის განმაპირობებელი ფაქტორი წარმოდგენილია მესამე წინადადებაში.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

21. ტექნოლოგიურ ეპოქაში ბეჭდვის მეთოდით წერის სწავლა გავლენას ახდენს ბავშვის განვითარებაზე. ამ გავლენის შესწავლა მნიშვნელოვანია, რადგან:

- ა) ხელით წერა განსაკუთრებულ ძალისხმევას მოითხოვს;
- ბ) ხელით წერის მთლიანად ბეჭდვით ჩანაცვლების საფრთხე არსებობს;
- გ) ბეჭდვის უპირატესობები კვლევებით უკვე ცალსახად დადასტურებულია;
- დ) მცირეწლოვანი ბავშვებისთვის ტექნოლოგიებთან ურთიერთობა უფრო მარტივია.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

22. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელი გამოდგება ბექდვით წერის სწავლის სასარგებლო არგუმენტად?

- ა) უკანასკნელ წლებში გაუარესდა სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა ხელით წერისთვის აუცილებელი ფაქიზი მოტორული უნარების განვითარების დონე;
- ბ) 4 წლის ასაკის ბავშვებში დადგინდა დადებითი კავშირი ასოების ცნობის უნარსა და კომპიუტერის გამოყენების სიხშირეს შორის;
- გ) მთელ მსოფლიოში შესამჩნევია საბავშვო ბაღებსა და დაწყებით კლასებში კომპიუტერული მოწყობილობების შეტანის ტენდენცია;
- დ) ნაცნობი ვიზუალური სიმბოლოების ამოკითხვისას თავის ტვინში აქტიურდება არა მარტო ვიზუალურ აღქმაზე, არამედ შეხებით აღქმასა და მოტორულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელი უბნები.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

23. რა შემთხვევაშია გამართლებული კითხვის სწავლების საწყის ეტაპზე წერის სწავლებისას ბეჭდვის მეთოდის გამოყენება?

I. თუკი ბავშვმა ჯერ კიდევ არ იცის ასოების ცნობა.

II. თუკი ბავშვისთვის წერის სწავლება ადრეულ ასაკში გვსურს.

III. თუკი ბავშვს მოტორული უნარები ასაკთან შეუსაბამოდ აქვს განვითარებული.

ა) მხოლოდ I შემთხვევაში;

ბ) I-სა და II შემთხვევებში;

გ) მხოლოდ III შემთხვევაში;

დ) II-სა და III შემთხვევებში.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

24. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია ზუსტად ახსნილი მექანიზმი, რომელიც საფუძვლად უდევს ხელით წერის დადებით გავლენას კითხვის უნარზე?

- ა) ხელით წერისას ასოს მოყვანილობის რეპროდუქციის შედეგად ხდება მხედველობით, შეხებით და მოძრაობით მიღებული ინფორმაციის დამახსოვრება. ეს ინფორმაცია იმავე ასოს ამოკითხვისას აქტიურდება და ეხმარება ბავშვს ასოს ამოცნობაში;
- ბ) ბეჭდვით წერისგან განსხვავებით, ხელით წერისას შესასრულებელი მოძრაობის დამახსოვრება უფრო რთულია. თუმცა, ასოს ხელით ხელმეორედ ჩაწერისას ამ მოძრაობის გახსენება უფრო ადვილია, ვიდრე ბეჭდვისას;
- გ) ასოების ბეჭდვისას თავის ტვინში აქტიურდება როგორც ვიზუალურ აღქმაზე, ასევე მოტორულ ფუნქციონირებაზე პასუხისმგებელი უბნები. ეს პროცესი კი აადვილებს ასოების ამოკითხვას;
- დ) ასოების ბეჭდვისას შესასრულებელი მოძრაობა იმდენად მარტივია, რომ მცირეწლოვანი ბავშვიც კი ინტუიციურად ახერხებს ამ მოძრაობის შესრულებას. შესაბამისად, ეს პროცესი ასოების ცნობის უნარს არ ავითარებს.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

25. V აბზაცში აღწერილი ექსპერიმენტის შედეგის მიხედვით შეიძლება დავასკვნათ, რომ კითხვის სწავლის საწყის ეტაპზე უმჯობესია ბავშვებს ასოები ვასწავლოთ:

ა) ბეჭდვის მეთოდით;

ბ) ხელით წერის მეთოდით;

გ) შერეული – როგორც ხელით წერის, ასევე ბეჭდვის მეთოდით;

დ) ჯერ მხოლოდ ბეჭდვის, ხოლო მოგვიანებით ხელით წერის მეთოდით.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

26. ქვემოთ ჩამოთვლილთაგან რომელშია წარმოდგენილი ტექსტის მიხედვით გამოტანილი მთავარი დასკვნა?

ა) მხოლოდ ბეჭდვის მეთოდით წერის სწავლების მომხრე არგუმენტები ეფუძნება კვლევებს;

ბ) მხოლოდ ხელით წერის მეთოდით წერის სწავლების მომხრე არგუმენტებია დამაჯერებელი;

გ) ბეჭდვის მეთოდით წერის სწავლების მომხრე არგუმენტები ტექნოლოგიური პროგრესის პირობებში განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს;

დ) შეგვიძლია მოვიყვანოთ როგორც ბეჭდვით, ასევე ხელით წერის მეთოდით წერის სწავლების უპირატესობის მომხრე და საწინააღმდეგო არგუმენტები.

[დაბრუნება ტექსტის I გვერდზე](#)

[დაბრუნება ტექსტის II გვერდზე](#)

27. ანალიტიკური წერა

გაეცანით 2 სიტუაციას საგაკვეთილო პროცესიდან:

***

მასწავლებელი: შეცდომაა, უკვე მეორედ მიპასუხე არასწორად, დაჯექი.

მოსწავლე: მას, ეს საკითხი გუშინ ახსენით და, ეტყობა, რაღაც ვერ გავიგე.

მასწავლებელი: გაკვეთილზე ყურადღებით რომ მისმენდე, ამდენ შეცდომას არ დაუშვებდი!

***

მასწავლებელი: დააკვირდი შენს ნაწერს, რამდენი წითელი ხაზი მაქვს გასმული, თითქმის არც ერთი ასო არ დაგიწერია სწორად.

მოსწავლე: მას, ის სამი ცალი ხომ მიწერია კარგად?

მასწავლებელი: კი, მაგრამ რამდენი ასო გიწერია არასწორად?! მეტი დრო უნდა დაუთმო ასოების გამოწერას!

ამონარიდი მოსწავლეთა გაკვეთილზე დასწრების აღრიცხვის ჟურნალის წარმოების წესიდან:

„მასწავლებლის მიერ ჟურნალში დაშვებული შეცდომა უნდა გასწორდეს შესაბამისი გვერდის ბოლოს შეცდომის დაშვების თაობაზე მინიშნების გაკეთებით, რასაც შეცდომის დამშვები პირი შენიშვნების გვერდზე სწორი მონაცემების ასახვით ადასტურებს ხელმოწერითა და თარიღის მითითებით.“

გაიაზრეთ წარმოდგენილი ნიმუშები და იმსჯელეთ:

- რა პრობლემა იკვეთება მოცემულ საილუსტრაციო მასალაში?
- რა გამოწვევების წინაშე გვაყენებს ეს პრობლემა სწავლა-სწავლების პროცესში?
- რა შეიძლება დავსახოთ პრობლემის გადაჭრის გზად? განაზოგადეთ სათქმელი.

მსჯელობის გასამყარებლად მოიყვანეთ არგუმენტები და მაგალითები. თხზულება უნდა შეიცავდეს, სულ მცირე, 100 სიტყვას. (მაქსიმალური ქულა 11)